

Helse- og omsorgsdepartementet  
[postmottak@hod.dep.no](mailto:postmottak@hod.dep.no)

Deres ref.:  
Vår ref.: pcl  
Dato: 29.04.2019

### **Høring - forslag til endring av forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi m.m.**

Det vises til Høringsnotat av 1. mars 2019. Norsk Manuellterapeutforening, NMF, takker for invitasjonen til å avgi uttalelse.

I høringsnotatet foreslås det å oppheve § 2 og § 4 i forskriften, og at det foretas noen presiseringer i § 5.

#### **Ad § 2**

NMF er enig i at paragrafen er overflødig og støtter forslaget om å oppheve den.

#### **Ad § 4**

Vi er enig i behovet for å rydde opp i dagens § 4 som regner opp de behandlingsformene som trygden gir stønad til. Noen av begrepene er i dag lite i bruk, mens i andre tilfeller virker inndelingen lite systematisk.

På side 9 i notatet skriver departementet at pasienten skal være trygg på å få fysioterapi med «dertil godkjente teknikker og metoder» når vedkommende oppsøker terapeut med kommunal driftsavtale. NMF støtter dette, og mener at forskriften tydelig bør definere hva som er stønadsberettiget og hva som ikke er det. Særlig er grenseoppgangen mellom fysioterapi og alternativ behandling viktig. Dette kommer ikke tydelig fram i høringsnotatet. På side 8, 2. avsnitt skriver departementet at:

*«bortfall av oppstillingen av behandlingsformer i forskriften § 4 betyr ikke at definisjonsmakten av hvilke metoder og teknikker det gis stønad til flyttes fra staten til den enkelte fysioterapeut, men det gir den enkelte fysioterapeut større ansvar for å benytte de kunnskapsbaserte tiltak som til enhver tid gjelder innenfor fysioterapifaget.»*

NMF forstår dette slik at det hos staten foreligger en oppfatning av hva som er «godkjente teknikker og metoder», men at staten ikke ønsker å konkretisere denne i forskrift eller andre steder. NMF mener at fjerning av definisjonen av godkjente behandlingsformer svekker forutsigbarheten, og i verste fall kan føre til vanskeligheter for kontroll- og tilsynsvirksomheten med hensyn til hva pasientene/myndighetene kan forvente av leveranse.

NMF mener at ansvaret for å definere behandlingsformene bør tilligge myndighetene i dialog med fagorganisasjonene. NMF foreslår derfor at oppryddingen i §4 skjer i form av en *endring* av listen av hvilke behandlingsformer det gis stønad til.

#### NMFs forslag til opprydding i §4

NMF foreslår at oversikten over stønadsberettigede behandlingsformer endres slik (endringer i forhold dagens ordlyd, markert med rødt og overstrykninger):

1. Øvelsesbehandling/ ~~bløtvevsbehandling/massasje~~
2. Manuelle behandlingsteknikker (eksempelvis bløtvevsbehandling/\_massasje, mobilisering)
- ~~2. Pulsatorbehandling~~
- ~~3. Kortbølge/mikrobølge/laser~~
3. Elektroterapi
- ~~5. Ultralyd~~
4. Traksjonsbehandling
- ~~5.7. Manuellterapi~~
- ~~6.8. Psykomotorisk fysioterapi~~
- ~~7.9. Medisinske bad og pakninger~~ Hydroterapi
- ~~10. Aktiv oppvarming~~
- ~~11. Øvelsesbehandling i grupper~~
- ~~12. Gruppebehandling i basseng.~~
8. Rådgivning og informasjon

*Kommentarer til de enkelte punktene.*

Dagens punkt 1 bør deles opp. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje er ikke én behandlingsform i seg selv. Øvelsesbehandling kan gis uten bløtvevsbehandling og/eller massasje og vice versa. Øvelsesbehandling i grupper vil naturlig falle inn under dette punktet.

Nytt punkt 2 kan benevnes «Manuelle behandlingsteknikker». Eksempelvis bløtvevsbehandling, massasje og mobilisering av ledd.

Nytt punkt 3 benevnes «Elektroterapi» og omfatter pulsatorbehandling, kortbølge/mikrobølge/laser, ultralydbehandling.<sup>1</sup>

Punktene «Traksjonsbehandling», «Manuellterapi» og «Psykomotorisk fysioterapi» beholdes som punkt 4,5 og 6. Det er utviklet en faglig retningslinje som avgrenser manuellterapeutenes faglige kompetanseområde.

Punktene «Medisinske bad og pakninger» og «Gruppebehandling i basseng» samles i et nytt punkt 7: «Hydroterapi»<sup>2</sup>.

«Rådgivning og informasjon» tas inn som nytt punkt 8. Fysioterapeuter og manuellterapeuter har alltid gitt råd om aktivitetsnivå og øvelser, informert om sykdomsmekanismer i forbindelse med behandlingsopplegg osv. God rådgivning og informasjon spiller en selvstendig rolle i behandlingen.

En beskrivelse av hva som er stønadsberettiget fysioterapi vil ikke hemme utviklingen av faget i klinikkene. Stønadsforskriftens kapittel III åpner for at fysioterapeuter, under visse vilkår<sup>3</sup>, kan

<sup>1</sup> <https://sml.snl.no/elektroterapi>

<sup>2</sup> <https://snl.no/hydroterapi>

<sup>3</sup> Det skal være opp til pasienten å velge om han/hun vil motta tilleggstjenester eller ikke. Fysioterapeuten plikter å ha oppslag som viser gjeldende egenandeler, hvilke tilleggstjenester og forbruksmateriell som ytes ved instituttet og prisen på dette. Prisen

*tilby tilleggstjenester som er nødvendig for å oppnå faglig forsvarlig fysioterapi og som ikke er dekket av takstene.*

Dette gjør det mulig å utvide tjenesterepertoaret. Dette er en utprøvd ordning som, så vidt vi vet, har fungert godt. Vi ser derfor ingen grunn til å endre denne.

#### **Ad presisering i § 5 – dokumentasjon av refusjonskrav**

Departementet foreslår at følgende presisering innarbeides:

*Fysioterapeuten må kunne dokumentere sitt refusjonskrav, herunder hvilke undersøkelser som er utført og hvilken behandling som er gitt i det enkelte tilfellet.*

Den foreslåtte presiseringen vil virke byråkratiserende, fordi den unødig detaljert. NMF foreslår derfor at presiseringen utgår.

#### **Ad presisering i § 5 – betaling for utskrift/kopiering av pasientjournal**

Med henvisning til at EUs personvernforordning foreslår departementet at 4. avsnitt/ledd i Kap. III utgår.

I § 11 i Pasientjournalforskriften heter det at:

*Innsyn skal være gratis. Dersom den registrerte (dvs. pasienten, vår anm.) ber om flere kopier, kan den dataansvarlige kreve et rimelig gebyr basert på administrasjonskostnadene, jf. personvernforordningen artikkel 15 nr. 3.*

Vi ber om at det innarbeides i stønadsforskriften at fysioterapeuten kan kreve et rimelig gebyr, når pasienten ber om flere kopier av pasientjournalen.

Vennlig hilsen



NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING

Peter Chr. Lehne

leder